

ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ(ਸੈ.ਸਿ),ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
(ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,

1. ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ
2. ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈਸਿ), ਪੰਜਾਬ

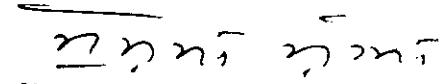
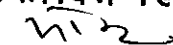
ਮੀਮੋ ਨੰ: 15/24- 2014 ਕੋ.ਸੈਲ (1)/484

ਮਿਤੀ: 01-12-2015

ਵਿਸ਼ਾ:- ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਮਾਇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਕੰਲਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।
ਹਵਾਲਾ:- ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ (ਬਜਟ ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਸਾਖਾ), ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰ: 19/4/99-3ਬਅ/617090/1 ਮਿਤੀ 28-10-2015.

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਨ ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਹਿੱਤ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨੱਥੀ: ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ

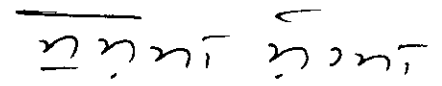

ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸੈਲ
ਦ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ(ਸੈ.ਸਿ),ਪੰਜਾਬ

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: ਉਕਤ

ਮਿਤੀ: 01-12-2015

ਉਤਾਰਾ ਦਫਤਰ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ (ਸੈਸਿ), ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- (i) ਸਮੂਹ ਅਮਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ
- (ii) Chief Vigilance Officer cum DDSE

ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸੈਲ
ਦ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ(ਸੈ.ਸਿ),ਪੰਜਾਬ

੪੪.੩ ਨੰਬਰ
੩੦/੧/੧੫

੫੨੪੫੫
੧੪/੧/੧੫

੨੪

ਨੰ:19/4/99-3ਬਅ/ 617090/1

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ

(ਬਜਟ ਅਤੇ ਅਮਲਾ ਸਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ,
ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ,
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਮੈਨੇਜਿੰਗ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,
ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ,
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ।
ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 2015

ਵਿਸ਼ੇ

ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕਲਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।

****

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੱ:ਨੰ: 19/1/98-4ਵੀ(1)/3900-4050,
ਮਿਤੀ 6-3-2000, ਨੰ: 19/4/99-4ਵੀ(1)/1029, ਮਿਤੀ 16-1-2002 ਅਤੇ ਪੱ:ਨੰ: 19/2/2005-
3ਬਅ/20204-20208, ਮਿਤੀ 21-12-2005 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵੱਲ
ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਵਾਰ ਵੇਰਵੇ
ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਬੰਧ ਹੈ:-

(ੳ) ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰ: 19/1/98-4ਵੀ(1)/3900-4050, ਮਿਤੀ 6-3-2000
ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਬੰਧ ਹੈ:-

11. Sanction for prosecution

- The Vigilance Bureau / the Investigating Officer shall complete the investigation within THREE months time, within which a reference should go to the concerned Administrative Department seeking grant of sanction for prosecution.
- The competent authority shall decide within two months from the date of the reference made to them by the Vigilance Department the issue regarding grant of sanction for prosecution. The competent authority shall normally rely upon the material/documents made available by the Investigating Officer(s).
- The competent authority shall not hold any parallel or field enquiry for the purpose of granting prosecution.
- In cases where the sanction for prosecution has been delayed/refused, the matter shall be placed before the respective committee for information.
- The cases referred to respective competent authority for grant of sanction for prosecution will be monitored/followed up by the Secretary Vigilance directly with the concerned Administrative Department.

ਚਲਦਾ.....

- (f) The Chief Vigilance Officer designated in each department, shall ensure that sanction for prosecution is granted within the time period specified. In this behalf, the Chief Vigilance Officer shall represent the Secretary Vigilance in respective departments.

(ਅ) ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰ: 19/4/99-4ਵੀ(1)/1029, ਮਿਤੀ 16-1-2002 ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਬੰਧ ਹੈ:-

- 1) The decision to grant or not to grant prosecution sanction should be taken on the basis of record and result of investigation sent to the Administrative Department by the investigating Agency/Vigilance Department. However the competent authority may grant personal hearing to the accused in the matter.
- 2) The competent authority should pass detailed and speaking orders while refusing or granting prosecution sanction.
- 3) The cases should not be delayed at the level of Administrative Department when sent for prosecution sanction. Generally, the cases should be decided within two months time from the date, the reference is made by the Vigilance Department.
- 4) Although the grant or refusal of prosecution sanction is a matter within the sole discretion of the competent authority. However the authority can refuse to grant prosecution sanction for reasons such as:-
  - (a) If the shadow-witness is a stock witness of the police or Vigilance.
  - (b) That complainant is not a person of good repute.
  - (c) Where the joining of two gazetted officers or one Gazetted Officer in accordance with Instructions of the Vigilance Department No. 19/1/98-4V(1)/3900-4050, Dt. 6-3-2000 has not been adhered to.
  - (d) Where the recovery on the whole appears to be doubtful.
  - (e) If there is clear evidence that there was a motive to falsely implicate the alleged accused or there was some grudge which the complainant was nursing against the employee prior to the date of the trap/raid.
  - (f) If the amount of bribe demanded appears to be irrational.

(ੲ) ਪੱਤਰ ਨੰ: 19/2/2005-3ਬਅ/20204-20208, ਮਿਤੀ 21-12-2005 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਬੰਧ ਹੈ:-

"In this connection it is necessary to reiterate that the judgment of the Supreme Court in the case of Superintendent of Police, CBI Vs Deepak Chaudhary, [1996(1)SL J SC 171] has clarified that grant of sanction is only an administrative function where the evidence collected during investigation has to be placed before the competent authority which is then to prima facie satisfy itself as to whether or not the relevant facts constitute an offence. In this view of the matter, there is no occasion for launching of parallel departmental enquiries or for granting personal hearings before the competent

authority reaches its conclusion. Accordingly, It is once again reiterated that such practices need to be dispensed with in order to ensure early decision on cases where sanction for prosecution has been sought by the Vigilance Bureau."

2. ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਰੀਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ: 1838 ਆਫ 2010 ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

- (a) The prosecution must send the entire relevant record to the sanctioning authority including the FIR, disclosure statements, statements of witnesses, recovery memos, draft charge sheet and all other relevant material. The record so sent should also contain the material / document, if any, which may tilt the balance in favour of the accused and on the basis of which, the competent authority may refuse sanction.
- (b) The authority itself has to do complete and conscious scrutiny of the whole record so produced by the prosecution independently applying its mind and taking into consideration all the relevant facts before grant of sanction while discharging its duty to give or withhold the sanction.
- (c) The power to grant sanction is to be exercised strictly keeping in mind the public interest and the protection available to the accused against whom the sanction is sought.
- (d) The order of sanction should make it evident that the authority had been aware of all relevant facts/ materials and had applied its mind to all the relevant material.
- (e) In every individual case, the prosecution has to establish and satisfy the court by leading evidence that the entire relevant facts had been placed before the sanctioning authority and the authority had applied its mind on the same and that the sanction had been granted in accordance with law.

3. ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰ: 19/4/99-4ਵੀ(1)1029, ਮਿਤੀ 16-1-2002 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਪੰਨਾ 2 ਦੇ ਲੜੀ ਨੰ: 'ਅ' ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਲੜੀ ਨੰ: 4 ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਜਿਕਰ ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਮਾਇਤ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ।

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਗੁਰਮ ਸਿੰਘ
ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਚੌਕਸੀ

ਉਤਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ, ਸਮੂਹ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ/ ਪ੍ਰਮੁੱਖ
ਸਕੱਤਰਾਂ/ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮ ਸਿੰਘ
ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਚੌਕਸੀ

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,

ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਮੂਹ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ/
ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ।

ਪਿ:ਅੰ:ਨੰ: 19/6/2002-3ਬਅ/ 617090/2 ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 28 ਅਕਤੂਬਰ 2015

ਪਿ:ਅੰ:ਨੰ: 19/6/2002-3ਬਅ/ 617090/3 ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 28 ਅਕਤੂਬਰ 2015

ਉਤਾਰਾ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਚੌਕਸੀ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ
ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮ ਸਿੰਘ
ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਚੌਕਸੀ